

Аналіз обігових коштів на підприємстві ТОВ «Мікелс - Україна»

Нагурна Катерина Володимирівна

Гірничоелектромеханічний технікум

Актуальність роботи полягає в тому, що кожне підприємство для забезпечення ритмічності, високої результативності процесу виробництва повинне мати певну величину грошових та товарно-матеріальних цінностей на кожній фазі обігу оборотних засобів. Мінімальна величина оборотних засобів визначається шляхом розрахунку нормативу оборотних засобів.

У даній роботі був зроблений аналіз роботи підприємства в області управління джерелами оборотних коштів, якими є визначення потреби підприємства в оборотних коштах; визначення наявності власних оборотних коштів і приведення їх обсягів до оптимально значення; облік ефективності їх використання за допомогою будь-яких методів; визначення нормативу оборотних коштів і приведення власних оборотних коштів до цього значення.

Об'єктом досліджень виступили оборотні кошти, які мають важливе значення, оскільки дають можливість підприємству визначити оптимальний склад і структуру, потребу та джерела формування оборотних коштів. Від цього значною мірою залежить фінансовий стан підприємства.

Предмет дослідження - система організації оборотних коштів, яка забезпечує безперервність виробництва і реалізації продукції підприємства.

Мета роботи – довести до громадян про величезне значення наявності оптимальної кількості оборотних коштів. Надати змістовну та легку для сприйняття інформацію про поліпшення використання оборотних коштів цього підприємства.

Вважаю, що для кращого розуміння матеріалу, доцільним буде дослідити Українсько – польське ТОВ «Мікелс - Україна» його діяльності пояснити механізм обрахунку основних необхідних нам показників, що дадуть можливість затвердити правильні стратегії розвитку...

Перехід до ринкової економіки потребує від підприємства підвищення ефективності виробництва, конкурентноздатності продукції і послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання і управління виробництвом, активізації підприємництва і т.п. Важлива роль у реалізації цієї задачі приділяється аналізу господарської діяльності підприємств. З його допомогою виробляються стратегія і тактика розвитку підприємства, обґрунтовуються плани й

управлінські рішення, здійснюється контроль за їхнім виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності виробництва, оцінюються результати діяльності підприємства, його підрозділів і робітників.

Поряд з основними фондами для роботи підприємства має величезне значення наявність оптимальної кількості оборотних коштів.

Оборотні кошти являють собою сукупність коштів, авансованих для створення оборотних виробничих фондів і фондів обігу, що забезпечують їхній безперервний кругообіг.

Оборотні кошти забезпечують безперервність виробництва і реалізації продукції підприємства. Оборотні виробничі фонди вступають у виробництво у своїй натуральній формі й у процесі виготовлення продукції цілком споживаються, переносячи свою вартість на створюваний продукт. Фонди обігу зв'язані із обслуговуванням процесу обігу товарів. Вони не беруть участь в утворенні вартості, а є її носіями. Після закінчення виробничого циклу, виготовлення готової продукції і її реалізації вартість оборотних коштів відшкодовується в складі виторгу від реалізації продукції (робіт, послуг). Це створює можливість систематичного поновлення процесу виробництва, що здійснюється шляхом безперервного кругообігу засобів підприємства.

У своєму обігу оборотні кошти проходять послідовно три стадії: грошову, виробничу і товарну.

Перша стадія кругообігу коштів являється підготовчою. Вона протікає в сфері обігу. Тут відбувається перетворення коштів у форму виробничих запасів.

Виробнича стадія являє собою безпосередній процес виробництва. На цій стадії продовжує авансуватися вартість створюваної продукції, але не повністю, а в розмірі вартості використаних виробничих запасів, додатково авансуються витрати на заробітну плату і зв'язані з нею витрати, а також перенесена вартість основних фондів. Виробнича стадія кругообігу закінчується випуском готової продукції, після чого настає стадія її реалізації.

На третій стадії кругообігу продовжує авансуватися продукт праці (готова продукція) у тім же розмірі, що і на другій стадії. Лише після того, як товарна форма вартості зробленої продукції перетвориться в грошову, авансовані кошти відновлюються за рахунок частини виторгу, що надійшов, від реалізації продукції. Інша її сума складає грошові нагромадження, що використовуються відповідно до плану їхнього розподілу. Частина нагромаджень (прибутку), призначена на розширення оборотних коштів, приєднуються до них і здійснює разом з ними наступні цикли обороту. Грошова форма,

яку приймають оборотні кошти на третій стадії їхнього кругообігу, одночасно є і початковою стадією обороту коштів.

Кругообіг оборотних коштів відбувається за схемою:

$$Г - Т... В... Т' - Г', \text{ де}$$

Г - грошові кошти, авансовані суб'єктом, що господарює;

Т - засоби виробництва;

В - виробництво

Т' - готова продукція;

Г' - грошові кошти, отримані від продажу продукції і, що включають у себе реалізований прибуток.

Точки (...) означають, що обертання коштів перерване, але процес їхнього кругообігу продовжується в сфері виробництва. Оборотні кошти при обігу знаходяться на всіх стадіях і у всіх формах. Це забезпечує безперервний процес виробництва і безперебійну роботу підприємства.

Розподіл оборотних коштів на оборотні виробничі фонди і фонди обігу обумовлюється особливостями їхнього використання і розподілу в сферах виробництва продукції і її реалізації.

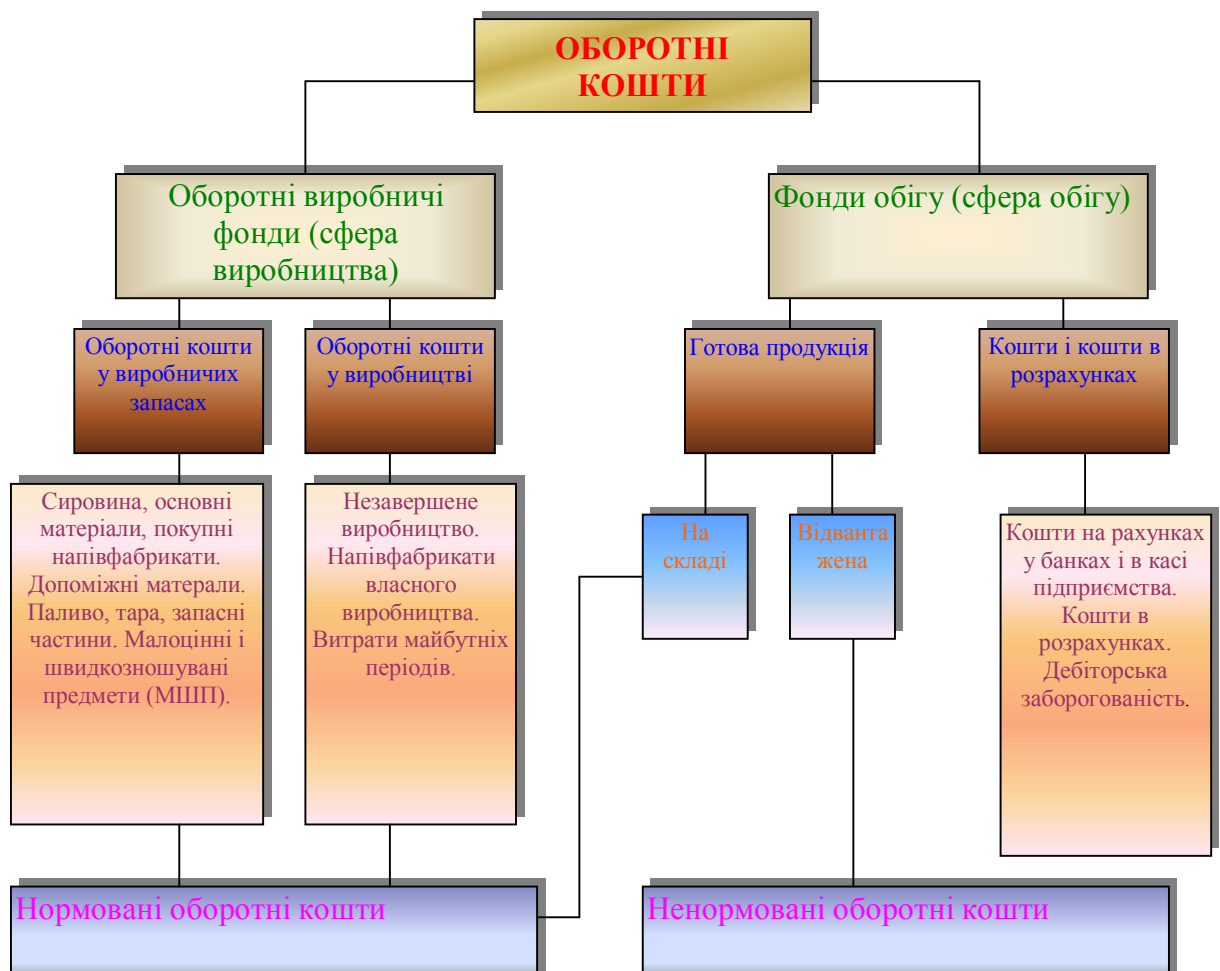
Рисунок 1. Кругообіг оборотних коштів

Оборотні виробничі фонди містять у собі:

- Предмети праці (сировину, основні матеріали і покупні напівфабрикати, допоміжні матеріали, паливо, тара, запасні частини і т.п.);
- Засоби праці із малим терміном служби (малоцінні, швидкознос. предмети й інструменти);
- Незавершене виробництво і напівфабрикати власного виготовлення (предмети праці, що вступили у виробничий процес: матеріали, деталі, вузли і вироби, що знаходяться в процесі обробки чи зборки, а також напівфабрикати власного виготовлення не закінчені повністю виробництвом).
- Витрати майбутніх періодів (нематеріальні елементи оборотних фондів, що включають витрати на підготовку й освоєння нової продукції які виробляються в даному періоді, але відносяться на продукцію майбутнього періоду; наприклад, витрати на конструювання і розробку технології нових видів виробів, на перестановку устаткування).

До фондів обігу відносяться :

- Кошти підприємства, вкладені в запаси готової продукції, товари відвантажені, але не оплачені;
- Кошти, в розрахунках;
- Грошові кошти в касі і на рахунках.

Співвідношення між окремими елементами оборотних коштів, виражене у відсотках, називається структурою оборотних коштів. Різниця в структурах оборотних коштів галузей промисловості обумовлюється багатьма факторами, зокрема, особливостями організації виробничого процесу, умовами постачання і збуту, місцезнаходженням постачальників і споживачів, структурою витрат на виробництво.

Визначення потреби в оборотних коштах здійснюється через їх нормування. Нормування оборотних коштів передбачає врахування багатьох факторів, які впливають на господарську діяльність підприємств. На підприємствах виробничої сфери до них належать:

- умови постачання підприємств товарно-матеріальними цінностями: кількість постачальників, строки поставки, розмір транзитних партій, кількість найменувань матеріальних цінностей, форми розрахунків за матеріальні цінності;
- організація процесу виробництва: тривалість виробничого циклу, характер розподілу витрат протягом виробничого циклу, номенклатура випущеної продукції;

Для характеристики ефективності використання оборотних коштів на підприємстві я взяла данні про працю українсько – польського ТОВ « Мікелс – Україна » (виробництво модельного чоловічого взуття та взуттєвих зготовок)

Періоди	2006р.	2007р.	2008р.	2009р.
Січень	830	870	780	810
Лютий	860	650	810	790
Березень	780	720	820	800
Квітень	820	900	800	880
Травень	770	880	750	710
Червень	840	750	920	820
Липень	810	840	850	830
Серпень	750	840	830	790
Вересень	790	770	790	800
Жовтень	800	900	890	870
Листопад	780	850	920	800
Грудень	810	800	860	880
Сума оборотних коштів, розрахована за формулою середньої арифметичною (1.1)	808,5	811,5	836,2	813,8
Сума оборотних коштів, розрахована за формулою середньої хронологічною (1.2)	805,0	810	838	814,6

Щоб обчислити потрібну мені ефективність розрахую спочатку прогнозовану середню вартість оборотних коштів.

Таблиця 3 - Розрахунок обертання прогнозованих оборотних коштів

	2006	2007	2008	2009
Реалізація товарної продукції, тис. грн.				
За планом	5580	6120	6235	6000
Фактично	6120	6235	6523	6235
Відхилення від плану (+,-)	540	115	288	325
Середні залишки нормованих оборотних коштів, тис. грн.				
За планом	785	785	785	785
Фактично	805	810	838	814,6
Відхилення від плану (+,-)	20	25	53	29,6
Ододенний обсяг реалізації продукції, тис.грн.				
За планом	15,5	17	18	18
Фактично	17	18	21	20
Відхилення від плану (+,-)	1,5	1	3	2
Час обертання оборотних коштів, дні				
За планом	50,6	47,3	45	48
Фактично	47,3	45,2	42	45
Відхилення від плану (+,-)	-3,3	-2,1	-3	-3

Дані Таблиці 3 свідчать, що фактичний час обертання коштів за 2006 рік скоротився проти плану на 3,3 дня (50,6-47,3), за 2007 рік - скоротився на 2,1 дня, за 2008 – на 3 дні, а за 2009 рік – на 3 дні.

Ці показники свідчать, що підприємство в цілому за три роки працює позитивно, але за 2008 рік кількість оборотів знайшла порівняно з попередніми роками, а за 2009 зростає.

Прискорення оборотності оборотних коштів є першочерговою задачею підприємств у сучасних умовах і досягається різними шляхами.

На стадії створення виробничих запасів такими можуть бути:

- Впровадження економічно обґрунтованих норм запасу;
- Наближення постачальників сировини, напівфабрикатів, що комплектують виробів і ін. до споживачів;
- Широке використання прямих тривалих зв'язків;

- Розширення складської системи матеріально-технічного забезпечення, а також оптової торгівлі матеріалами й устаткуванням;
- Комплексна механізація й автоматизація вантажно-розвантажувальних робіт на складах.

На стадії незавершеного виробництва :

- Прискорення науково-технічного прогресу (упровадження прогресивної техніки і технології, особливо безвідхідної, роторних ліній, хімізація виробництва);
- Розвиток стандартизації, уніфікації, типізації;
- Удосконалювання форм організації промислового виробництва, застосування більш дешевих конструктивних матеріалів;
- Удосконалювання системи економічного стимулювання ощадливого використання сировинних і паливно-енергетичних ресурсів;
- Збільшення питомої ваги продукції, що користується підвищеним попитом.

На стадії обігу:

- Наближення споживачів продукції до її виготовлювачів;
- Удосконалювання системи розрахунків;
- Збільшення обсягу реалізованої продукції унаслідок виконання замовлень по прямих зв'язках, дострокового випуску продукції, виготовлення продукції з зекономлених матеріалів;
- Ретельна і своєчасна добірка продукції, що відвантажується, по партіях, асортиментові, транзитній нормі, відвантаження в строгій відповідності з укладеними договорами.

Якщо говорити про поліпшення використання оборотних коштів, не можна не сказати і про економічне значення економії оборотних фондів, що виражається в наступному:

На закінчення я хотіла би узагальнити усі факти і зробити деякі висновки.

Дослідженне підприємство повністю себе забезпечує оборотними коштами не користуючись залученими коштами.

При такому рівні рентабельності має сенс розширювати виробництво, вкладаючи кошти в новітні технології, або що.

Вивільнення оборотних коштів дає цілий ряд позитивних ефектів:

- Виробництво продукції відбувається при менших витратах оборотних коштів;
- Вивільняються матеріальні ресурси;
- Прискорюється надходження в бюджет відрахувань від прибутку;

Поліпшується фінансове становище підприємства, тому що, вивільняються фінансові ресурси в результаті надпланового прискорення оборотності коштів вони залишаються до кінця року в розпорядженні підприємства і можуть бути удадо використані (прибутково вкладені)

1. Для нормального функціонування кожного підприємства необхідні оборотні кошти, що представляють собою грошові кошти, використовувані підприємством для придбання оборотних фондів і фондів обігу.

2. Оборотні фонди, тобто матеріальні ресурси на відміну від основних фондів використовуються в одному виробничому циклі, і їх вартість переноситься на продукт відразу і повністю.

3. Раціональне й ошадливе використання оборотних фондів - першочергова задача підприємств, тому що матеріальні витрати складають 3/4 собівартості промислової продукції. Зниження матеріалоємності виробу досягається різними шляхами, серед яких головними є впровадження нової техніки, технології, удосконалювання організації виробництва і праці.

Важливою задачею в керуванні оборотними коштами є забезпечення оптимального співвідношення між платоспроможністю і рентабельністю шляхом підтримки відповідних розмірів і структури оборотних активів.